

ŠTO AKO SAM PREBOLJELA COVID-19?

Cijepljenje se preporučuje 6 mjeseci nakon preboljenja, no možete se cijepiti odmah po preboljenju.

Ako planirate trudnoću ili ste trudni, razgovarajte sa svojim ginekologom/ginekologinjom o tome kada planirati cijepljenje, ako je moguće prije 28. tjedna trudnoće.

TREBAM LI PRIMITI TREĆU DOZU?

Cijepljenje trećom, booster dozom je preporučljivo svima.

Stručna društva diljem Europe su suglasna: cijepljenje protiv COVID-19 štiti vas, vašu djecu i vašu obitelj od ozbiljnog oblika bolesti. Cjepivo ima nuspojave, ali su one višestruko blaže od onih koje može uzrokovati bolest COVID-19.

Raspored cijepljenja možete naći na stranicama županijskog zavoda za javno zdravstvo ili županijskog doma zdravlja ili se možete raspitati kod svog liječnika/liječnice opće prakse.

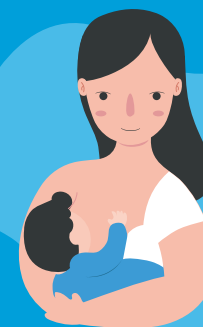
Nuspojave nakon cijepljenja česte su za sve osobe koje se cijepe, a najčešće traju 24-48 sati. **One NE utječu na plodnost, trudnoću ni dojenje, a uključuju:**

- Bol na mjestu cijepljenja
- Umor
- Glavobolja
- Bol u mišićima i/ili zglobovima
- Povišena temperatura i/ili zimica
- Kratkotrajne promjene u menstrualnom ciklusu (jače ili slabije krvarenje, kraći ili duži ciklus)

Istraživanja koja prate zdravlje majki i djece u prvoj godini života su u tijeku, kao i ona koja prate dugoročni imunološki odgovor majki i djece nakon cijepljenja. Njih redovito prate Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC), Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) i druge agencije. Pratite pouzdane izvore informacija i razgovarajte o novim saznanjima sa zdravstvenim radnicima i radnicama u koje imate povjerenja.

Koronavirus i cijepljenje

i plodnost / trudnoća / dojenje

ZAŠTO SMO PRIPREMILE OVAJ LETAK?

Trudnice su u posebnom riziku jer su sklonije razvoju ozbiljnog oblika bolesti COVID-19 te im je češće potrebno bolničko liječenje, posebno ako se zaraze u trećem tromjesečju trudnoće.

Stručne organizacije preporučuju cijepljenje protiv bolesti COVID-19 svima pa tako i osobama koje planiraju trudnoću, postupke medicinski potpomognute oplodnje, trudnicama, roditeljama i dojiljama. Ipak, kod odluke o cijepljenju, te osobe suočavaju se s različitim informacijama i bojaznima po zdravlje i život djeteta. Ovaj letak predstavlja rezultate istraživanja, trenutne preporuke i odgovore na najčešća pitanja i izrađen je s ciljem informiranog izbora. Konačna odluka o cijepljenju je osobna.

Izvori informacija na ovom letku uključuju preporuke stručnih društava za porodništvo i ginekologiju iz Hrvatske, Velike Britanije, Irske, Njemačke, Kanade, Australije i Novog Zelanda i centara za sprečavanje i kontrolu bolesti Europske unije i SAD-a u vrijeme pisanja (siječanj 2022.). Moguća je izmjena preporuka u skladu s novim saznanjima.

 RODA | roditelji u akciji

Izradu ovog letka udruga Roda financirala je vlastitim sredstvima.

ŠTO ZNAMO O BOLESTI COVID-19?

Kod muškaraca koji razviju teži oblik COVID-19, kratkotrajno se može smanjiti koncentracija, pokretljivost i oblik spermija, pa im se tako može kratkotrajno smanjiti plodnost (3-6 mjeseci).

Kod žena, posebno onih koje razviju ozbiljan oblik bolesti, češće se razvijaju promjene u spolnim hormonima, pa im se kratkotrajno može smanjiti plodnost (3-6 mjeseci).

Rizik venske tromboze je veći za žene koje su u postupku medicinski potpomognute oplodnje (MPO), za trudnice i babinjače. Obolijevanje od COVID-19 dok ste u MPO postupku, trudni ili u babinju dodatno povećava taj rizik.

Žena koja je preboljela teški ili komplicirani oblik COVID-19 treba se savjetovati s liječnikom prije trudnoće ili početka MPO postupka.

Dojilje jednako često obolijevaju od COVID-19 kao i druge žene.

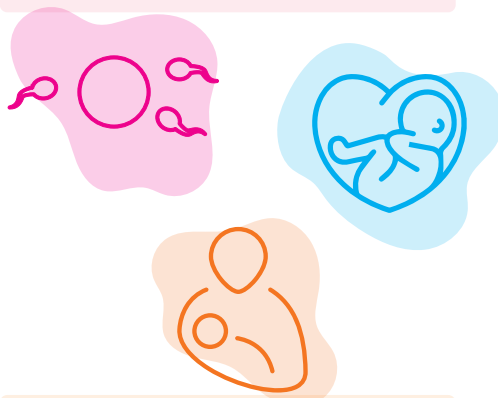
U slučaju da dojilja razvije teži oblik bolesti ili treba bolničko liječenje, najčešće ne može boraviti uz dijete te se mora izdajati dok druge osobe skrbe o djetetu.

ŠTO ZNAMO O CIJEPLJENJU PROTIV COVID-19?

Cjepivo **ne utječe** na plodnost niti muškaraca, niti žena. Cijepljenje ne utječe na stvaranje, broj i pokretljivost spermija niti na rezerve jajnih stanica ili na spolne hormone.

Žene mogu sigurno zatrudniti odmah nakon cijepljenja.

Ako ste u postupku MPO-a, planirajte cijepljenje dovoljno rano prije postupka (dovoljno je nekoliko dana), tako da izbjegnute eventualne nuspojave cjepiva (temperaturu, malaksalost) tijekom postupka.

ZA ŽENE I MUŠKARCE KOJI PLANIRAJU TRUDNOĆU

Dojilje smiju normalno dojiti odmah nakon cijepljenja.

Postoje dokazi da antitijela koja majka razvije uslijed cijepljenja štite dijete od koronavirusa jer se nalaze i u majčinom mlijeku i time podižu djetetov imunitet protiv virusa.

ZA DOJILJIE

ŠTO ZNAMO O BOLESTI COVID-19?

Dvije od tri trudnice koje su pozitivne na koronavirus u trudnoći imaju blagi oblik bolesti.

U odnosu na žene iste dobi koje nisu trudne, trudnice su sklonije razvoju ozbiljnog oblika bolesti te im je češće potrebno bolničko liječenje, posebno u trećem tromjesečju trudnoće.

Nerođena djeca čije su majke pozitivne na koronavirus češće se rode prijevremeno ili umiru prije poroda, njihove majke češće završe na odjelu intenzivne njege te na respiratoru.

ŠTO NE ZNAMO O BOLESTI COVID-19?

Nema dugoročnih studija o utjecaju bolesti COVID-19 na majke i djecu.

Moguće je primiti prvu, drugu ili treću dozu cjepiva u trudnoći. Nije potrebno čekati određeni tjedan trudnoće no preporučljivo je da se cijepite prije trećeg tromjesečja, kada je rizik razvijanja ozbiljnog oblika COVID-19 najveći.

Rodilje se mogu cijepiti odmah nakon poroda. Ipak, razmislite o tome da sačekate s cijepljenjem tjedan-dva od poroda, zbog izbjegavanja mogućih nuspojava cijepljenja (temperatura, malaksalost) u vremenu intenzivnog oporavka od poroda i uspostave dojenja.

ŠTO ZNAMO O CIJEPLJENJU PROTIV COVID-19?

Prva istraživanja o cijepljenju nisu uključivala trudnice, ali mnoge su se trudnice cijepile vlastitom odlukom i zahvaljujući njima započete su studije praćenja utjecaja cjepiva protiv COVID-19 na trudnice, trudnoću i novorođenčad.

Do kraja 2021. godine, 300.000 trudnica u Velikoj Britaniji, Kanadi i SAD-u cijepilo je protiv COVID-19. Dosadašnja istraživanja koja su pratila te žene pokazala su da:

cijepljenje **ne povećava** rizik da će se dijete roditi s malformacijama ili invaliditetima,

cijepljenje **ne povećava** rizik prijevremenog poroda, smrti prije poroda ili spontanog pobačaja, u slučaju da ipak obole od COVID-19,

cijepljene trudnice tek rijetko trebaju bolničko liječenje.

Postoje dokazi da antitijela koja majka razvije nakon cijepljenja prolaze kroz posteljicu i time podižu djetetov imunitet protiv koronavirusa.

ŠTO NE ZNAMO O CIJEPLJENJU PROTIV COVID-19?

Nema dugoročnih studija o utjecaju cjepiva na majke i djecu.

ZA TRUDNICE I RODILJE

Trudnicama se uglavnom preporučuje cijepljenje mRNA cjepivima (Pfizer BioNTech odnosno Comirnaty, Moderna odnosno Spikevax), jer za njih trenutno postoji najviše podataka iz studije praćenja. U budućnosti, taj popis će se možda proširiti.